

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **C., s. r. o.**, zast. JUDr. Jiřím Vodičkou, advokátem, se sídlem v Praze 5, Staropramenná 12, proti žalovanému: **Prezídium státního zemědělského intervenčního fondu**, se sídlem Praha 1, Ve Smečkách 33, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 – 14,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal žalobou ze dne 7. 10. 2003, která byla doručena Městskému soudu v Praze dne 9. 10. 2003, vydání rozsudku, jímž by byla žalovanému správnímu orgánu uložena povinnost vydat rozhodnutí v řízení o odvolání žalobce, (§ 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní v platném znění, dále jen „s. ř. s.“), podaného dne 25. 7. 2003 proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 10. 7. 2003, č. j. 00/2003/20394, jímž se producentovi cukru N., a. s., se sídlem V., H. 5, zvýšila individuální produkční kvóta cukru o 3000 tun na 13 484, 305 tun na kvótové roky 2003/2004 a 2004/2005.

Dříve, než Městský soud v Praze mohl o žalobě rozhodnout, podáním ze dne 11. 12. 2003 vzal žalobce prostřednictvím právního zástupce JUDr. Jiřího Vodičky, žalobu výslovně zpět s tím, že žalovaný svým rozhodnutím ze dne 17. 10. 2003, které bylo doručeno žalobci dne 30. 10. 2003, ve věci rozhodl a tím odpadl důvod žaloby na nečinnost správního orgánu. Žalobce žádal o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1000 Kč.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 31. 3. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 – 14 řízení vzhledem k účinnému zpětvzetí žaloby zastavil podle § 47 písm. a) s. ř. s. O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo. Současně rozhodl, že žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 1000 Kč, která bude vyplacena po právní moci usnesení z účtu Městského soudu v Praze k rukám JUDr. Jiřího Vodičky, advokáta. V odůvodnění svého usnesení k výroku o nákladech řízení uvedl Městský soud v Praze, že se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 první věty s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno. Současně uvedl, že z obsahu spisu vyplývá, že nejsou dány zákonné podmínky pro uplatnění náhradové povinnosti vůči žalovanému (§ 60 odst. 3, poslední věta s. ř. s.).

Podáním ze dne 14. 4. 2004 (doručeným Městskému soudu v Praze dne 15. 4. 2004) označeným jako „odvolání proti usnesení 7 Ca 255/2003 – 14 – výroku č. II. o nepřiznání náhrady nákladů řízení“, se žalobce domáhal přezkoumání té části výroku usnesení Městského soudu v Praze, kterou bylo rozhodnuto o nákladech řízení tak, že žádný z jeho účastníků nemá na jejich náhradu právo. Žalobce s touto částí výroku nesouhlasil a připomněl, že svou žalobu proti nečinnosti správního orgánu podal zcela po právu, neboť žalovaný byl ve správním řízení nečinný a rozhodl o jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně až po uplynutí zákonné lhůty dané správním řádem pro rozhodování o odvoláních. Zdůraznil, že svůj postup v žalobě řádně a konkrétně odůvodnil. Vyslovil přesvědčení, že mu proto náleží náhrada nákladů, které v souvislosti s podáním žaloby na nečinnost správního orgánu vynaložil a poukázal na jiné usnesení Městského soudu v Praze, č. j. 9 Ca 245/2003 – 10, ze dne 24. 11. 2003, kde v naprosto stejné (identické) žalobě proti nečinnosti správního orgánu, v níž stejně jako v projednávané věci rozhodl žalovaný o podaném odvolání až poté, co byla podána žaloba u soudu, přičemž v soudním řízení vzal žalobce žalobu zpět se stejným odůvodněním jako v tomto případě, byly žalobci přiznány náklady řízení ve výši 3225 Kč za použití ustanovení § 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s. Žalobce má za to, že právo na náhradu nákladů řízení mu vzniklo i v této věci. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost je v tomto případě nepřípustná, přichází podle jeho názoru v úvahu pouze jiný opravný prostředek, a to odvolání, neboť jinak by strana sporu byla neústavním způsobem krácena na svém právu na přezkoumání rozhodnutí soudu I. stupně. Z těchto důvodů žalobce žádal, aby odvolací orgán odvolání žalobce směřující do výroku o nákladech řízení vyhověl a rozhodl tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3225 Kč do 15-ti dnů od právní moci usnesení k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Jiřího Vodičky.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 15. 7. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 – 21, odvolání žalobce odmítl a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého usnesení vysvětlil, že soudní řád správní, podle něhož bylo vydáno napadené usnesení, ve své hlavě III. upravuje opravné prostředky, kterými v soudním řízení správním jsou kasační stížnost (ustanovení § 102 až § 110) a obnova řízení (ustanovení § 110 až § 119). Soudní řád správní však nezná a neupravuje odvolání jako opravný prostředek proti rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze). Rovněž neupravuje ani žádný postup, jak by o takovém odvolání mělo být rozhodnuto a který soud by byl věcně a funkčně příslušný k jeho projednání. Usnesení krajského soudu nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 55 odst. 5, § 54 odst. 5 s. ř. s.) a proti takovému pravomocnému usnesení je možno podat pouze kasační stížnost podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s., ovšem pouze v případě, kdy je tento opravný prostředek přípustný (nepřípustnost kasační stížnosti upravuje ustanovení § 104 s. ř. s.). Druhým opravným prostředkem v řízení, které bylo ukončené pravomocným rozsudkem, je návrh na obnovu řízení (podle ustanovení § 111 a násl. s. ř. s.). Soudní řád správní tudíž jiný opravný prostředek, než kasační stížnost a návrh na obnovu řízení, neupravuje. Neupravuje ani to, který soud by měl o takovém opravném prostředku rozhodnout, ani jak by o něm měl rozhodnout. Městský soud v Praze proto odvolání žalobce odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. s odůvodněním, že nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný. Dovodil, že vzhledem k tomu, že soudní řád správní ani zvláštní zákon nestanoví jinak, je k takovému postupu (odmítnutí odvolání žalobce) příslušný Městský soud v Praze, neboť je věcně příslušným krajským soudem ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 s. ř. s., ač podání žalobce bylo adresováno Nejvyššímu správnímu soudu. O nákladech řízení o odvolání žalobce rozhodl uvedený soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na

jejich náhradu, neboť žaloba byla odmítnuta. Účastníky poučil o možnosti podání kasační stížnosti proti tomuto usnesení za podmínek ustanovení § 102 a násl. s. ř. s.

Následným podáním ze dne 4. 8. 2004, označeným jako „kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 255/2003 - 21 ze dne 15. 7. 2004 a výroku č. II. usnesení Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 255/2003 - 14 ze dne 31. 3. 2004“, adresovaným Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Městského soudu v Praze, se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal vydání rozhodnutí, jímž by Nejvyšší správní soud zrušil jak usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 7. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 - 21, tak i výrok č. II. usnesení téhož soudu ze dne 31. 3. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 - 14, a věc vrátil uvedenému soudu k dalšímu řízení. Znovu připomíná, že žalobu v této věci vzal zpět pro chování žalovaného, který až po podání žaloby na jeho nečinnost vydal žalobcem požadované rozhodnutí o odvolání ve správním řízení, k čemuž došlo až po uplynutí zákonné lhůty dané správním řádem pro vydání takového rozhodnutí. Pokud tedy Městský soud v Praze v důsledku zpětvzetí žaloby řízení zastavil, měl za této procesní situace přiznat stěžovateli (žalobci) náhradu nákladů řízení. Stejně jako v odvolání ze dne 14. 4. 2004 poukazuje stěžovatel znovu na jiné usnesení Městského soudu v Praze (ze dne 24. 11. 2003, č. j. 9 Ca 245/2003 - 10), kde v naprosto identické žalobě proti nečinnosti správního orgánu, v níž stejně jako v tomto případě vzal žalobce svou žalobu zpět z týchž důvodů, soud přiznal žalobci náklady řízení ve výši 3225 Kč. Obě žaloby přitom psala tatáž osoba, takže konstatování identity žalob, co do věcného základu, je nezpochybnitelné. Dovozuje, že ve smyslu ustanovení § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. vzniklo mu právo na náhradu nákladů i tohoto řízení. Dodává, že vzhledem k tomu, že kasační stížnost je nepřipustná, směřuje-li pouze proti výroku soudu o náhradě nákladů řízení, přicházel v úvahu pouze jiný opravný prostředek, který žalobce nazval odvolání, u vědomí toho, že obnova řízení jako další jiný opravný prostředek (podle s. ř. s.) nepřichází v dané věci v úvahu. Městský soud v Praze však „odvolání“ odmítl svým usnesením ze dne 15. 7. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 - 21. Stěžovatel je toho názoru, že jestliže soudní řád správní neumožňuje podat kasační stížnost jen proti výroku o nákladech řízení, resp. ji stanoví jako nepřipustnou (§ 104 odst. 2 s. ř. s.), pak lze dovodit, že nezakazuje podat proti výroku o nákladech řízení pouhé odvolání. Minimálně však lze konstatovat, že ze znění § 104 odst. 2 s. ř. s. lze jednoznačně dovodit, že nevylučuje opravný prostředek proti výroku o nákladech řízení (s výjimkou pro tento případ zcela nepoužitelné obnovy řízení), ale vylučuje pouze kasační stížnost, když o možnosti použití občanského soudního řádu se s. ř. s. nezmiňuje, tedy jeho použití ani nezakazuje. Stěžovatel rovněž poukazuje na skutečnost, že posláním, ale i povinností Nejvyššího správního soudu, jemuž je tato kasační stížnost určena, je podle § 12 odst. 1 s. ř. s. zajišťovat jednotu a zákonnost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech stanovených tímto zákonem. Stěžovatel konstatuje, že v projednávané záležitosti „nelze spatřovat splnění požadavku ani jednoty ani zákonnosti v rozhodování soudu“ a pro takový případ musí tudíž existovat možnost domoci se nápravy.

Městský soud v Praze předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti žalobce s tím, že směřuje jednak proti usnesení uvedeného soudu ze dne 31. 3. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 - 14, přičemž v tomto případě je podána opožděně, a dále proti usnesení téhož soudu ze dne 15. 7. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 - 21, kdy je podána včas. V obou případech je podle názoru předkládajícího soudu v kasační stížnosti uplatněn důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud musel nejdříve rozhodnout o té části kasační stížnosti, která směřovala proti výroku II. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2004,

č. j. 7 Ca 255/2003 – 14 a nezbylo mu, než shodně s Městským soudem v Praze konstatovat, že v tomto případě není kasační stížnost podána včas.

V souladu s ustanovením § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnosti podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu, počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin. Podle druhého odstavce téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin. Lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

Napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 – 14, obsahuje řádné poučení o možnosti podání kasační stížnosti, jakož i o lhůtě, v níž je nutno kasační stížnost podat a o místu, kde je třeba tak učinit. Z obsahu spisu vyplývá, že napadené usnesení bylo doručeno právnímu zástupci stěžovatele v pátek dne 9. 4. 2004. Lhůta pro podání kasační stížnosti počala tudíž běžet dnem následujícím, tj. 10. 4. 2004 a protože se jednalo o lhůtu dvoutýdenní, skončila v pátek dne 23. 4. 2004. Tento den se totiž svým označením – pátek – shoduje s označením dne, který určil počátek běhu uvedené lhůty, tj. pátkem 9. 4. 2004. Naposledy v tento den mohl stěžovatel podat proti uvedenému usnesení kasační stížnost s účinky zachování lhůty. To však neučinil, když podal proti tomuto usnesení, tedy jeho výroku o nákladech řízení, tzv. odvolání, přičemž výslovně uvedl, že nejde o kasační stížnost. O odvolání rozhodl pak Městský soud v Praze výše již zmíněným usnesením ze dne 15. 7. 2004, č. j. 7 Ca 255/2003 – 21, proti němuž je rovněž podána kasační stížnost, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl samostatným rozhodnutím. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatele směřující i proti usnesení ze dne 31. 3. 2004 byla podána na poště Praha 5 až dne 6. 8. 2004, jak vyplývá z otisku razítka uvedené pošty na obálce, v níž byla kasační stížnost doručována, nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu než konstatovat, že lhůta pro podání předmětné kasační stížnosti byla v tomto případě zmeškána a Nejvyšší správní soud ji jako takovou musel podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., za použití ustanovení § 120 s. ř. s., odmítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba (kasační stížnost) odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu